

PANK

PÄÄLLYSTEALAN NEUVOTTELUKUNTA

Liite menetelmään SFS-EN 12697-6

Asfalttinäytteen kappaleitiheyden määrittäminen

Hyväksytty:

17.6.2022

1. MENETELMÄN TARKOITUS

Lisäohjeet poranäytteiden kappaleitiheyden tulosten arviointiin ja poikkeavien tulosten hylkäämiseen.

2. MENETELMÄN SOVELTAMISALUE

Standardissa SFS-EN 12697-6:2020:en *Determination of bulk density of bituminous specimens* esitetään menettelyt asfalttinäytteiden kappaleitiheyden määrittämiselle.

Tässä EN-standardin PANK-menetelmäliitteessä esitetään tarkennuksia ja tulkintaohjeita EN-menetelmän opastavaan liitteeseen A, jossa on ohjeistettu menetelmän (A...D) valintaa näytteen ominaisuuksien perusteella.

3. VIITTEET

SFS-EN 12697-5:2019:en Bituminous mixtures. Test methods. Part 5: Determination of the maximum density

SFS-EN 12697-6:2020:en Bituminous mixtures. Test methods. Part 6: Determination of bulk density of bituminous specimens

SFS-EN 12697-8:2019:en Bituminous mixtures. Test methods. Part 8: Determination of void characteristics of bituminous specimens

4. TARKENNUKSET STANDARDIIN

EN-standardin menettelyt A ja B soveltuvat liitteen A mukaisesti näytteille, joiden tyhjätila on korkeintaan noin 7 %.

Standardin liitteessä menetelmän soveltuvuudella tarkoitetaan sitä, että näytteiden kappaleitiheyksien testaustulokset voivat olla virheellisesti liian suuria, jos näyte on erittäin huokoinen eli sen todellinen tyhjätila on suuri. Tällöin testattavan näytteen huokokset (tyhjätila) täyttyvät testauksen yhteydessä vedellä, mikä nostaa tuloksena saatavaa kappaleitiheyttä ja laskee SFS-EN 12697-8 mukaan laskettavaa näytteen tyhjätilaa. Virheellisen kappaleitiheyden vuoksi erittäin huokoisen näytteen tyhjätilatulos on liian pieni oletettuun tyhjätilatulokseen verrattuna. Jos menettelyillä A tai B saadaan tulos, joka on suurempi kuin 7 %, sitä voidaan pitää hyväksyttävänä.

Tulosten arvioinnissa on käytettävä hyödyksi silmämääräistä arviota näytteen tyhjätilasta ja kiinnitettävää huomiota huokoisuuteen nähden poikkeuksellisen alhaisiin tyhjätilatuloksiin. Jos kappaleessa on selvästi suuria huokosia tasaisesti jakautuneena, voidaan olettaa näytteen tyhjätilan olevan suurempi kuin 7 %.

Tulos on hylättävä, jos testausten päätyttyä näytteen tyhjätilatulos poikkeaa silmämääräisestä arviosta merkittävästi. Erittäin huokoisen näytteen alle 4 % tyhjätila viittaa yleensä menetelmän epäsoveltuvuuteen.

Silmämääräisesti huokoiselta vaikuttavat näytteet merkitään testauspöytäkirjaan ja valokuvataan ennen testausten aloitusta. Valokuva toimitetaan pyydettyessä testausselosteen liitteenä, jos testaustulos hylätään.

Testausselosteeissa esitetään testaustuloksen hylkäämisen perusteet eli esimerkiksi lyhyesti ”menetelmä ei sovellu, koska näytteen tyhjätila on liian suuri”.